

ת"פ 30954/05/21 - מדינת ישראל נגד מאמון אבו עסב

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 30954-05-21 מדינת ישראל נ' אבו

עסב(אחר/נוסף)

בפני כבוד השופט בכיר יהושע צימרמן

בעניין: המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים מאמון אבו עסב (אחר/נוסף)

גזר דין

רקע והשתלשלות העניינים

הנאשם הודה והורשע בכתב אישום מתוקן בעבירות של השתתפות בהתפרעות, ובניסיון לתקיפת שוטר, עבירות לפי סעיפים 152 ו- 273 בצירוף 25 לחוק העונשין.

על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, במהלך חודש הרמדאן בשנת 2021, התרחשו בארץ ובירושלים אירועים רבים של תקיפת יהודים ואנשי כוחות הביטחון על רקע לאומני וגזעני, בין היתר על ידי התפרעויות ותקיפות שכללו אלימות, זריקות אבנים וחפצים לעבר אנשים וכלי רכב בעלי סממנים או זהות יהודיים ונגד כוחות המשטרה והביטחון. ביום 08.05.2021 בשעות הלילה נערכו כוחות משטרה ל "ליל אל קאדר" באזור שער שכם כאשר באותה העת ארעה במקום התפרעות שכללה זריקת אבנים, בקבוקי זכוכית וזיקוקים לעבר הכח. על פי המתואר בכתב האישום, הנאשם, יידה בקבוק זכוכית לעבר פרש משטרה שעמד במקום וזאת ממרחק של בערך 5 מטרים, נמלט, ונתפס לאחר מספר רגעים על ידי כוחות שיטור שהיו במקום.

תמצית טיעוני הצדדים

לטענת ב"כ המאשימה, הנאשם השתתף באירועים שכללו זריקת אבנים, וזיקוקים. הנאשם בחר לזרוק בקבוק זכוכית על פרש משטרה ממרחק קצר, כאשר פוטנציאל הנזק שיכול היה להיגרם ממעשיו של הנאשם הנו גדול, ועלול לגרום פגיעה ממשית אשר אך בנס לא התממשה. ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה ולכך שבית המשפט נוהג להטיל מאסרים בפועל בגין עבירות אלו. ובאשר לתקופת המאסר המבוקשת ציינה המאשימה כי לאור התסקיר החיובי, המאשימה תעתור, בסטייה קלה ממתחם העונש ומהמדיניות, להטלת 8 חודשי מאסר בפועל יחד עונשים נלווים כפי שפורט.

ב"כ הנאשם בטיעוניו ציין שלנאשם לא הייתה כל כוונה לפגוע באדם או בשוטר. לטענתו, הנאשם פעל מתוך פחד וקלות דעת, ללא כל מניע פוליטי או אידיאולוגי. בנוסף ציין כי הנאשם גדל וחי בסביבה נורמטיבית, אין לנאשם ערכים או נורמות עברייניות, ומשכך, הסיכון כי יחזור על מעשיו, קלוש. הסנגור הפנה את בית המשפט למצבו האישי והמשפחתי של הנאשם, לגילו הצעיר, ולנסיבות חייו. הסנגור בטיעוניו התייחס גם לתסקיר החיובי של שירות המבחן ולהמלצת שירות המבחן על הטלת ענישה חינוכית.

ב"כ הנאשם ביקש לציין כי הנאשם שהה במעצר של ממש תקופה של 57 ימים, ולאחר מכן במעצר בית מלא ובתנאים

מגבילים ללא הפרות. ב"כ הנאשם בטיעונו פרט כי על אף מעצר בית המשיך הנאשם בלימודיו, סיים לימודי עברית ולימודי השתלמות וזאת על מנת להתחיל את לימודיו במכללת אורט הנדסה. הסנגור הציג מכתבי המלצה.

ב"כ הנאשם ביקש את ביטול הרשעתו של הנאשם לאור פוטנציאל הפגיעה בשיקומו וסבר כי הכללים שנקבעו בפסיקה מצדיקים את ביטול ההרשעה.

ב"כ הצדדים הפנו את בית המשפט לפסיקה לתמיכה בטענותיהם.

תמצית תסקיר שרות מבחן

תסקיר שרות המבחן תאר את נסיבות חייו של הנאשם. שרות המבחן ציין כי אמו של הנאשם נפטרה לפני מספר שנים, כתוצאה ממחלה קשה בה הייתה חולה במשך כשנתיים. אביו של הנאשם סובל ממגבלות ברגליו אשר בעקבותיהן נאלץ להפסיק לעבוד. כתוצאה מכל זאת תאר הנאשם משבר משפחתי ותחושה של צער ואובדן עמו המשפחה עדיין מתקשה להתמודד. הנאשם סיים 12 שנות לימוד ואף השתתף במהלכן בקבוצות לחיים משותפים בין המגזר הערבי והיהודי. הנאשם השתלב במעגל העבודה, ובמעגל לימודים כפי שפורט בתסקיר. שרות המבחן ציין בנוסף כי הנאשם מסר שמעצרו בתיק זה גרם לו התמודדויות בשל היחשפותו לסביבה עבריינית אליה לא היה מורגל. שרות המבחן התרשם מבחור צעיר בעל יכולת הסתגלות טובה למסגרות, יכולת לעמוד בגבולות חוקים וכללים, ולציית לדמויות סמכות. שרות המבחן מעריך כי לנאשם כוחות ויכולות פוטנציאליים לניהול אורח חיים תקין, אשר באים לידי ביטוי בהשתלבות תקינה במסגרות הלימוד והתעסוקה. הנאשם מגלה מודעות לחומרת מעשיו, ולא קיימים ערכים, נורמות, ודפוסי התנהגות עברייניים. כמו כן התרשם שרות המבחן כי להליך הפלילי המתנהל כנגד הנאשם ישנה השפעה משמעותית על הבנת חומרת המעשים והשלכותיהם. שרות המבחן הוסיף וציין את משפחתו המתפקדת של הנאשם וכי קיימת מערכת תמיכה נורמטיבית המתנגדת להתנהגות עוברת חוק.

כגורם סיכון להישנות העבירות ציין, שרות המבחן כי קיים פער גדול בין התנהלות חייו התקינה כפי שתיאר לבין מעורבותו במעשה הפלילי החמור בו הורשע, הנאשם נמצא בתהליך של חיפוש וגיבוש זהות עצמאית, וקיימת לנאשם נטייה לבחינה בלתי בוגרת של גבולות המותר והאסור.

בסופו של יום בא שרות המבחן בהמלצה עונשית של ענישה שיקומית וחינוכית בדמות צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 350 שעות בשילוב עונשים נוספים מרתיעים וצופי פני עתיד. שרות המבחן ציין כי אם לא תתקבל המלצתו ובית המשפט יראה לנכון להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל יש לתת העדפה לענישה בדמות מאסר בעבודות שירות לתקופה קצרה.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

הערכים המוגנים שנפגעו בשל מעשי הנאשם הנם השמירה על שלומם של גורמי אכיפת החוק, והשמירה על הסדר הציבורי ושלטון החוק. כך נאמר לאחרונה מפי בית המשפט העליון: **"...בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה הגלומה בעבירות התפרעויות המונים, אשר מציבות סכנה ישירה וממשית לחיי אדם, ואף עלולות להוביל לפגיעות רציניות בגוף ורכוש. לפיכך, נקבע כי יש לנקוט במדיניות ענישה אשר תרתיע ותרסן התפרעויות העלולות לסחוף המון רב ולצאת מגדר שליטה..."** (ראו ע"פ 901/22). מידת הפגיעה בערכים אלו הנה משמעותית

שכן לא ניתן להתעלם מההקשר בו נעברה העבירה. ניסיון הפגיעה בשוטר, נעשה הדבר בתקופה מתוחה בחודש הרמדאן, וכחלק מהתפרעויות רחבות ותקיפות אלימות כלפי אזרחים ואנשי כוחות הביטחון אשר התרחשו ברחבי הארץ. חלקו של הנאשם באירוע הסתכם אמנם בהשלכת בקבוק זכוכית לעבר פרש המשטרה, השלכה אשר לא גרמה נזק, ואולם אין חולק כי פוטנציאל הנזק אשר עלול היה להיגרם הנו חמור.

עיון במדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי בתי המשפט הטילו לרוב עונשי מאסר לריצוי בפועל ומאחורי סורג ובריח לפרקי זמן שונים בהתאם לנסיבות כל מקרה ומקרה. (ראו למשל עפ"ג 52096-04-22, עפ"ג 26975-04-22, עפ"ג 26952-04-22, ת"פ 29234-04-22, ת"פ 47025-05-21, ת"פ 30859-05-21) מדובר אמנם באירועים שאינם זהים באופן מלא לאירוע בו היה מעורב הנאשם וההבדלים יובאו בחשבון בגזירת עונשו.

לאור האמור לעיל אני סבור כי מתחם העונש ההולם למעשי הנאשם נע בין 8 חודשי מאסר לבין 15 חודשי מאסר.

לא מצאתי כי יש שיקולים המצדיקים סטייה מהמתחם.

קביעת עונשו של הנאשם בתוך מתחם הענישה

בקביעת עונשו של הנאשם בתוך מתחם הענישה יש לתת את הדעת לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

הנאשם בחור צעיר שהיה כבן 18.5 בעת ביצוע העבירה, וכפי שעלה בתסקיר שרות המבחן חווה מעצר בפעם הראשונה, חוויה אשר שרות המבחן העריכה כגורם מרתיע מלעבור שוב עבירה זו.

הנאשם כאמור היה עצור כחודשיים, ולאחר מכן שוחרר למעצר בית מלא למשך כ-5 חודשים. בהמשך הוקלו התנאים ואולם הנאשם מצוי בתנאים מגבילים - מעצר בית ולו חלקי כשנה וחצי. אמנם הרציונל והמטרה בקביעת תנאים מגבילים שונה מהרציונל הענישתי ואולם אין חולק כי שהות בתנאים מגבילים במשך תקופה כה ממושכת יש בה כדי לשמש גורם מרתיע לעתיד לבוא.

יש לתת משקל מסוים גם לנסיבות חייו של הנאשם כפי שמשתקפות מתסקיר שרות המבחן. כמו כן יש לתת משקל ליתר הנתונים החיוביים המפורטים בתסקיר.

הנאשם הודה בעבירה ונטל אחריות למעשיו.

אין לנאשם עבר פלילי.

לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, עיינתי בפסיקה אליה הפנו הצדדים, ובתסקיר שרות המבחן, ולנוכח נסיבות רבות לקולא שאינן כרוכות בעבירה, מצאתי לנכון למקם את הנאשם בתחתית מתחם הענישה.

הרשעת הנאשם

באשר לשאלת ההרשעה לא מצאתי לנכון לקבל את בקשת ב"כ הנאשם ואני סבור שהנאשם אינו עומד במלוא הקריטריונים שנקבעו בסוגיה זו. אמנם לא מן הנמנע כי יתקיים נזק קונקרטי בעתיד, וודאי לנוכח גילו הצעיר של הנאשם ונתוניו כמפורט בתסקיר, ואולם מדובר בעבירה חמורה וודאי בנסיבותיה הספציפיות. בנסיבות אלו אין מקום לשקול הימנעות מהרשעה.

המלצת שרות המבחן

אני ער להמלצת שרות המבחן אודות הטלת עונש של של"צ ואולם לאור חומרת המעשים, כמפורט לעיל, אין מקום לקבל המלצה זו על אף האמור בתסקיר "**...ראוי להזכיר כי המלצת שירות המבחן היא שיקול אחד מבין מכלול שיקולים שעומד בפני בית המשפט בגזירת העונש, ואין הוא מחויב לאמצה...**" (ראו רע"פ 7596/18). יחד עם זאת אתן משקל מסוים לאמור בתסקיר שרות המבחן בגזירת עונשו של הנאשם.

האם לגזור את דינו של הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריא או לריצוי בעבודות שרות?

ראינו לעיל כי מתחם העונש ההולם מתחיל ב 8 חודשי מאסר, אין לחרוג מהמתחם, ויש למקם את עונשו של הנאשם בתחתיתו. הסוגיה שיש כעת לבחון הינה אם כן אופן ריצוי המאסר. בחינה מעמיקה של האמור בתסקיר מלמד על פוטנציאל ממשי של נאשם לנהל אורח חיים נורמטיבי ומתפקד. אין צורך להרבות מילים אודות הסיכון הרב ברכישת "תרבות עבריינית" בין כותלי בית הכלא. עומק הרכישה כמשך המאסר. הדבר נכון תמיד וקל וחומר בגיל כה צעיר. הדבר נכון ככלל אצל בגירים - צעירים, קל וחומר בנאשם זה לנוכח התרשמות שרות המבחן אודות השלב הנוכחי בחיפוש וגיבוש זהותו. לפיכך, לטעמי, האינטרס הציבורי מחייב לצמצם ככל האפשר הטלת מאסר מאחורי סורג ובריא, מאסר שיכול להביא לפגיעה עתידית בנאשם ובציבור, הכל כמובן תוך איזון עם יתר שיקולי הענישה. מנגד גזירת דינו של הנאשם לענישה שאינה כוללת הטלת מאסר מאחורי סורג ובריא יש בה כדי שליחת מסר שלילי לנאשם ולציבור. האיזון בין האינטרסים השונים הינו לטעמי שילוב בין הטלת מאסר לתקופה בת 8 חודשים שנקבעה כתחתית המתחם, חלקה בעבודות שרות, וחלקה מאחורי סורג ובריא לתקופה קצרה יחסית וזאת לשם הקטנת פוטנציאל ההתדרדרות.

לנוכח כל האמור אני דן את הנאשם לעונשים הבאים.

מאסר בפועל למשך תקופה של 8 חודשים. המאסר ירוצה כדלקמן : 3.5 חודשים ירוצו מאחורי סורג ובריא והיתרה בת 4.5 חודשים תרוצה בעבודות שירות. מתקופת המאסר לריצוי מאחורי סורג ובריא ינוכו ימי מעצרו.

מאסר מותנה לתקופה של 6 חודשים וזאת למשך 3 שנים, שלא יעבר את אחת העבירות בהן הורשע.

התחייבות בסך של 5000 ₪ וזאת למשך 3 שנים, שלא יעבור את אחת העבירות בהן הורשע

ניתן היום, ט"ו טבת תשפ"ג, 08 ינואר 2023, בנוכחות הצדדים.